

Innhold

1. Hva er vilkårsrevisjon?
2. Lovgrunnlaget
3. Vilkår som er gjenstand for revisjon
  1. Miljøvilkår
  2. Økonomiske vilkår
4. Åpning av revisjon
5. Saksgang og saksbehandling

Alminnelig vilkårsrevisjon

- **Hjemmel:** Vregl § 10 nr. 3: - Vilkårene *kan* tas opp til alminnelig revisjon etter 30 år (50 år)
- **Grunnlaget:** Lovtekst, forarbeider og begrenset praksis
- Det er ikke utarbeidet **forskrifter**
- Revisjon gir mulighet til å pålegge **nye vilkår** som kan tilpasse eldre utbygginger til dagens krav,
”Den alminnelige revisjon er ment å innebære en modernisering eller ajourføring av konsesjonsvilkårene” Ot.prp. nr. 50 (1991-1992)

Hva er vilkårsrevisjon?

- Gjelder evigvarende konsesjoner
- Eldre vannkraftutbygginger ble ikke pålagt vilkår som er vanlig etter dagens standard i nyere reguleringer
- Revisjon gir mulighet til å pålegge nye vilkår som kan rette opp og tilpasse eldre utbygginger til dagens krav:

”Ettersom konsesjonslovgivningen er i stadig utvikling er det videre viktig å kunne innpasse nye lovbestemmelser i konsesjonsvilkårene.” Ot.prp. nr. 50 (1991-1992)

Hva er vilkårsrevisjon?

- Gamle utbygginger tilpasses nye syn på natur- og miljøvern
  - F.eks krav om minstevannføring og magasinfalling
- Gamle utbygginger har ofte små krav til økonomisk kompensasjon til kommunene
- Bringe vilkårene på nivå med vilkår som gis for nye konsesjoner
- Revisjon skal skje på grunnlag av faktiske erfaringer, endrede forutsetninger, utvikling i lovgivning og forvaltningspraksis

Nye og økende lokale miljøutfordringer

- Nye kjøremønstre for regulerbar vannkraft
- Økt eksport og norsk vannkraft som ”svingkraftprodusent”
- Fornybarpolitikken gir økende press på utbygde vassdrag
- Opprustning og utvidelse med økt effektkapasitet

Effektkjøring og nedtapping

- Erosjon og sedimentering
- Fisk (stranding, sult, vandring, gyting)
- Biologisk mangfold i elver og magasiner
- Estetiske hensyn
- Vannforsyning
- Båttrafikk
- Naturbasert reiseliv

Lovgrunnlaget

- Vassdragsreguleringsloven § 10 nr. 3
- Veileder for revisjoner under utarbeidelse, utkastet legges til grunn for disse revisjonene (www.nve.no)
- *"Forslaget tar derfor sikte på å åpne adgangen til å innpasse nye lovbestemmelser i konsesjonsvilkårene, rette på eventuelle urimeligheter og i det hele modernisere bestemmelsene etter tidens krav (...)"*

Lovgrunnlaget

”Vurderingen kan føre til at vilkår sløyfes eller gis et annet innhold. Det kan også fastsettes helt nye vilkår, noe som er særlig aktuelt ved skader og ulemper som ikke var forutsatt på konsesjonstidspunktet. (...) For de fleste vilkår vil en skjerpelse kun føre til økonomisk belastning for konsesjonæren (f.eks. konsesjonsavgifter, næringsfond og naturvernvilkår). Revisjonen kan omfatte vilkår av høyst forskjellig karakter(..) Det vil avhenge av hvilke forhold som gjør en endring påkrevet eller ønskelig (ny lovgivning, endringer i samfunnsoppfatningen, interessekonflikter, nye skader eller ulemper, økologiske, hydrologiske eller økonomiske forhold etc)” Ot.prp. nr 50 s.47

Vilkår som er gjenstand for revisjon

- Det er *konsesjonsvilkårene* som kan endres
  - Manøvreringsreglementet, herunder
    - Pålegg om minstevannføring
    - Krav til magasinfilling
  - Terskelbygging/vannspeil
  - Erosjonssikring
  - Standardvilkår for naturforvaltning
  - Fiskeutsetting
  - Økonomiske vilkår
- Fjerne utdaterte vilkår

Vilkår som er gjenstand for revisjon

- Det er ikke anledning til å endre selve konsesjonen (konsesjonens lengde, nedleggelse, etc.)
- LRV og HRV ligger fast
- Det skal tas hensyn til konsesjonærens økonomi, uten at dette utelukker pålegg som vil innebære kostnader
- Kun forholdet mellom reguleringen og de allmenne interesser
- Privatrettslige spørsmål ikke gjenstand for revisjon

Veilederen om Minstevannsføring

- Relevante hensyn ved vurdering:
  - Vassdraget ligger sentralt i områder av stor verdi for friluftsliv og landskapsopplevelse
  - Vassdraget er av stor verdi for fisk og fiske, eller har et stort potensial (laksevassdrag og innlandsvassdrag med viktige fiskestammer og betydelige fiskeinteresser)
  - Vassdraget er viktig for sårbare og truede arter eller naturtyper
  - Vassdraget ligger sentralt til nasjonale reiselivsinteresser

Veilederen om Magasinfylling

- Magasinrestriksjoner kan være aktuelt der magasinet:
  - Ligger sentralt til viktige områder for friluftsliv og landskapsopplevelse
  - Ligger sentralt til nasjonale reiselivsinteresser
  - Har utfordringer knyttet til erosjonsproblematikk som følge av manøvreringsregimet
  - Manøvreringen av magasinet medfører raske og uheldige vannstandsendringer på elvestrekninger av stor verdi for fisk og fiske nedstrøms kraftstasjonsutløp

Standardvilkår for naturforvaltning

- Vilkår som gir hjemmel for å kunne fastsette avbøtende tiltak, pålegge miljøundersøkelser, fiskeutsetting osv.
- Standardvilkårene åpner for at viktige miljøtiltak kan pålegges mellom revisjonene
- *”NVE vil derfor ved samtlige fremtidige revisjonssaker innføre de til en hver tid gjeldende standardvilkår, som bør gjøres gjeldene fra revisjonstidspunktet selv om eventuell omgjøring av vilkårene for øvrig ikke er endelig avklart”* (Utkast til veileder)

Økonomiske vilkår

- Miljøvilkår og økonomiske vilkår henger tett sammen, fordi revisjonene bør finne en balanse i de samlede vilkårene og bidra til økt likebehandling mellom eldre og nyere konsesjoner
- Revisjon omhandler først og fremst miljøvilkår
- De eldre konsesjonene som nå er gjenstand for revisjon ble gitt på andre forutsetninger
- Formål: Økonomiske vilkår som kompensasjon for skader/ulempes som miljøvilkår ikke kan rette opp

Økonomiske vilkår forts.

- Det er ikke rimelig at vertskommuner for eldre kraftproduksjonsanlegg med evigvarende konsesjoner for alltid både skal leve med dårligere miljøvilkår og avstå de vederlag som er vanlig å yte i nyere reguleringer
- *”Den alminnelige revisjon er ment å innebære en modernisering eller ajourføring av konsesjonsvilkårene”* Ot.prp. nr. 50 (1991-1992)

Saksgang og saksbehandling

1. Krav om revisjon fremsettes
2. NVE ber konsesjonæren kommentere de fremsatte revisjonskrav (også O/U) før NVE bestemmer om revisjon åpnes
3. Konsesjonæren utarbeider et revisjonsdokument etter mal
4. NVE sender revisjonsdokumentet på høring til berørte parter (samordnes med evt. O/U-prosess)
5. NVE sender høringsuttalelse til konsesjonær for uttalelse
6. NVE skriver innstilling til OED
7. Kongen i statsråd avgjør revisjonen

Igangsettelse av revisjon

- Kommunene har ansvar for å fremme krav om revisjon
  - NVE har forlangt at Rana skal fremme alle krav på vegne av Rana og Hemnes i forbindelse med Bjerka/Plura-konsesjonen
- Behovet for revisjon må begrunnes i skader og ulemper – primært slike man ikke forutså på konsesjonstidspunktet eller at utviklingen i samfunnet tilsier endring
  - Dokumentasjon ønskelig

Oppgaven nå

- Utarbeide komplett grunnlag for krav om revisjon av vilkårene i Langvatn- og Bjerka/Plura konsesjonene
- Innspill mottas

Innspill sendes til:

- Rana Utviklingselskap AS
- V/Hilde Sandstedt
- Postboks 343
- 8601 Mo i Rana

- E-post: hilde.sandstedt@ru.no
- Tlf.: 75 13 53 68